

ledes som den, vi nu have, desto større Fordeel ville Eierne af saadanne Strækninger høste af denne Ansættelse, thi den Jord, der blev sat høit i Hartkorn, da Matricken blev givet, kan ikke i den Grad blive bedre ved et forbedret Agerbrug som de daarlige Jorder — og dette maa her komme i Betragtning. Egeoverfor Spørgsmaalet: Indkomstskat eller Formue- og Leilighedsstat er det af flere Talere fremhævet, at det vil være misligt at bruge en Skat efter Formue og Leilighed, fordi man navnlig ved denne ikke vil kunne ramme Den, der med Forsæt ødsler sine Indtægter bort, og som Følge deraf ikke har „Leilighed“ til at betale Skat, og dette kan være rigtigt; — jeg skal ikke benægte, at saadanne Tilfælde ere tilstede, men derimod indrømme, at jeg troer, der gives saadanne, men jeg vil dog rigtignok troe og antage, at Antallet af de Familiefædre og Statsborgere her i Landet, som uden egen Brøde have en ringe eller ingen Skatteevne, er større. Have f. Ex. 2 Mænd, der boe ved Siden af hinanden, hver 2000 Rd. Indtægt, saa kan den Ene være stillet saaledes, at han rigelig kan komme igjennem og have stor Skatteevne, hvorimod den Anden med den bedste Villie og uden at ryge Cigarer, eller anden Tobak, ikke har nogen Skatteevne, thi han kan have en stor Familie at forsørge og desuden være hjemføgt af Nød og andre Uheld, som den Anden er fri for. Her vil Sogneforstanderskabet have det i sin Magt at staae denne og ramme hiin. Ja, det ærede Medlem ryfter paa Hovedet, men jeg siger, naar Beslutningen finder Sted efter Formue og Leilighed, og det er lovbefalet, at Vigningen skal finde Sted paa denne Maade, saa maa et Sogneforstanderskab i et saadant Tilfælde naturligvis sige til sig selv: Uagtet disse to Mænds Indtægter ere lige store, have de dog langt fra begge den samme Skatteevne, thi den Ene har nødvendige Udgifter, der opsluge hele hans Indtægt, saaledes at han ingen Skatteevne har, hvorimod den Anden er saa helbigt stillet, at han kan beholde det Halve af sin Indtægt tilovers. Dersom derimod Indkomstskatten bliver taget til Følge, saa vil dette ikke kunne lade sig gjøre uden med Hensyn til de enkelte Undtagelser, der ere hentydede til i Loven, men som dog

langt fra kunne blive Regel. — Formue- og Leilighedsstaten har en meget væsentlig Fordeel derved, at den er kjendt, brugt og tilvant, samt at Apparatet er tilstede, hvorimod det Apparat, som her er bragt i Forslag under Nr. 21, forsaavidt Underændringsforslaget ikke bliver vedtaget, er overordentlig vidtløftigt og besværligt for at bringe en Sum af 550,000 Rd. tilveie. Jeg vil aabent tilstaae, at for mig staaer det saaledes, at det vil indgrybe mange Kommunalbestyrelser, navnlig Sogneforstanderskaberne, en temmelig stor Forbauselse, om jeg saa maa sige, naar de kaste Dinene paa dette store Apparat; det er som sagt ukjendt og nyt, og der er kun levnet en kort Frist saavel for os til at behandle Spørgsmaalet som for Kommunalbestyrelserne og Sogneforstanderskaberne til at bringe Sagen i Udførelse. Det er sandt, at Formue- og Leilighedsstaten kan frembringe Ubilligheder, men det kan Indkomstskatten ogsaa. — I og for sig veed jeg ikke, hvilken jeg skal give Fortrin; men Formue- og Leilighedsstaten har for mig det Fortrin, at den er tilvant, og at Apparatet er tilstede. Underændringsforslaget under b er jeg meget imod; men da den ærede Forslagsstiller ikke holder derpaa, skal jeg ikke udtale mig derom, da jeg antager, at der ikke er Udfigt til, at det bliver vedtaget.

Østgaard: Den ærede sidste Taler sagde, at Skovene vare ikke tagne med i Forslaget. Jo, de ere netop regnede med til Areal af dyrket Jord og komme det bethdeligt tilgode. Jeg troer, at Enhver maa være enig i, at Skovene give en større Indtægt end Heber, og Skovene ere, hvor de eksistere, tagne med og lagte Folkemængden til Last, og Heberne ere paa den anden Side unddragne Folkemængdens Fordeling efter Tæthed og regnede disse Egne til Tab. Altsaa Skovene give Indtægt og bringe de paagjældende Egne Fordeel ved Fordelingen af Indkomstskatten, men Heberne, der saagodt som ikke give Indtægt, bringe disse Egnes forøgede Skattebyrde Tab. Seet fra dette Standpunkt kan jeg ikke gaae ind paa, at disse Ord „paa det dyrkede Areal“ blive staaende, men hele Areallet maa regnes med. Naar jeg holder paa Indkomstskatten fremfor paa Formue og